28.11.2024

Eduskunnan talousvaliokunta

HE 193/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupparekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunnan käsittelyssä on hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupparekisterilain muuttamisesta (HE 193/2024 vp). Esityksessä ehdotetaan kaupparekisterilakiin lisättäväksi säännös Patentti- ja rekisterihallituksen selvitystilaan tai kaupparekisteristä poistettavaksi määräämän osakeyhtiön, osuuskunnan, asunto-osakeyhtiön tai keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön selvitystilan lopettamisesta tai palauttamisesta kaupparekisteriin hakemuksesta. Edellytyksenä on muun muassa laiminlyötyjen tosiasiallisia edunsaajia koskevien tietojen toimittaminen rekisteriin.

Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017, jäljempänä *rahanpesulaki*) säädetään kaupparekisterilaissa tarkoitetun yhteisön velvollisuudesta pitää yllä tosiasiallisia edunsaajia koskevia tietoja. Esityksessä ehdotettu muutos ei ole ristiriidassa tosiasiallisia edunsaajatietoja koskevien rahanpesulainsäädännön velvoitteiden kanssa, koska selvitystilan lopettaminen tai palauttaminen kaupparekisteriin edellyttäisivät sitä, että tosiasiallisia edunsaajatietoja koskevat puutteet korjataan.

Lakimuutoksesta aiheutuisi esityksen mukaan lisätyötä Patentti- ja rekisterihallituksessa. Esityksen mukaan kustannukset voidaan kuitenkin kattaa perimällä käsittelymaksu, joten valtiovarainministeriön käsityksen mukaan lisärahoitustarvetta ei muodostu.

Esityksen mukaan Patentti- ja rekisterihallituksen ja Oikeusrekisterikeskuksen tietojärjestelmiin toteutetaan tällä hetkellä integraatiota seuraamusmaksujen määräämiseen liittyen. Patentti- ja rekisterihallituksen arvion mukaan lisäkustannus olisi 15 000–30 000 euroa ja Oikeusrekisterikeskuksen vastaavasti 20 000 euroa. Esityksen mukaan rajapinnan tekniselle toteutukselle ei esitetä erillistä rahoitusta valtion vuoden 2025 talousarvioesityksessä, vaan toteutuksen tulisi tapahtua olemassa olevilla resursseilla. Siten valtiovarainministeriö katsoo, ettei esityksellä ole vaikutuksia talousarvioon.

Lopuksi valtiovarainministeriö viittaa Verohallinnon talousvaliokunnalle toimittamassa lausunnossa kuvattuihin kaupparekisteristä poistamiseen liittyviin

käytännön ongelmiin ja kannattaa sinänsä hallituksen esityksessä esitettyä menettelyä kaupparekisteristä poistettujen yritysten palauttamisesta rekisteriin.

Valtiovarainministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että samassa yhteydessä olisi tarpeen arvioida sitä, ovatko kaupparekisteristä poistamista koskevat säännökset oikeassa suhteessa niillä tavoiteltavien hyötyjen kanssa vai tulisiko poistamisen kriteereitä arvioida vielä tarkemmin ja tarvittaessa kiristää.

Budjettineuvos Armi Liinamaa

Valtiovarainministeriö

Budjettiosasto